

Avrupa Bölgesinde Yüksek Eğitim Niteliklerinin Tanınmasına İlişkin Sözleşme

Lizbon, 11.IV.1997

Avrupa Antlaşmaları Serisi/165

İşbu Sözleşmenin Tarafları,

Eğitim hakkının bir insan hakkı olduğunun ve bilgiye ulaşmak ve geliştirmek için bir araç olan yüksek eğitimin, hem kişiler, hem de toplum için ayrıcalıklı zengin bir kültürel ve bilimsel bir varlık teşkil ettiğinin bilincinde olarak;

Yüksek eğitimin, barış, karşılıklı anlayış ve hoş görüyü teşvik etmekte ve insanlar ve uluslar arasında karşılık güven yaratmada hayati bir rolü olduğunu dikkate alarak;

Avrupa Bölgesindeki eğitim sistemlerindeki büyük farklılıkların, kültürel, sosyal, siyasal, felsefi dinsel farklılıkları yansıttığını ve bunun saygı duyulması gereken müstesna bir değer teşkil ettiğini dikkate alarak;

Bölgenin tüm insanların bu zengin farklılıklar değerinden fayda olarak yararlanmalarını, her bir Devlette yaşayanların ve her bir Tarafın öğrencilerinin diğer Tarafların eğitim kaynaklarına ulaşabilmeleri ve özellikle onların diğer Tarafların yüksek eğitim kurumlarında eğitimlerini veya bir dönem için araştırma yapmalarını kolaylaştırmak suretiyle sağlamayı arzu ettiklerinden;

Eğitim, Avrupa bölgesinin bir diğer ülkesinde elde edilen sertifika, diploma ve derecelerin tanınmasının Taraflar arasında akademik dolanımı teşvik eden önemli bir önlem olduğunu dikkate alarak;

Kurumsal özerklik prensibine büyük önem vererek ve bu prensibin korunması ve yüceltilmesi gereğinin bilincinde olarak;

Niteliklerin dürüst bir şekilde tanınmasının eğitim hakkı bakımından önemli bir öğe olduğunu ve topluma karşı bir sorumluluk oluşturduğunu kabul ederek;

Avrupa Konseyinin ve UNESCO'nun Avrupa'da akademik tanınma ile ilgili aşağıdaki Sözleşmeleri dikkate alarak:

Üniversiteye Girişe yol açan Diplomaların Eşdeğerliğine ilişkin Avrupa Sözleşmesi (1953 ETS, No.15) ve Protokol (1964 ETS NO.49);

Üniversite Eğitim Sürelerinin Eşdeğerliğine ilişkin Avrupa Sözleşmesi (1956, ETS 21);

Üniversite Niteliklerinin Akademik olarak Tanınmasına ilişkin Avrupa Sözleşmesi (1959 ETS No.32)

Avrupa Bölgesine dahil Devletlerde Yüksek Eğitim ile İlgili Eğitim, Diploma ve Derecelerin Tanınmasına ilişkin Sözleşme (1979)

Üniversite Eğitim Sürelerinin Genel Eşdeğerliğine ilişkin Avrupa Sözleşmesi (1990, ETS No.138);

Aynı zamanda, UNESCO çerçevesinde kabul edilen kısmen de Avrupa'da akademik tanımayı kapsayan Akdeniz'e Sınırdış olan Arap ve Avrupa ülkelerinde Yüksek Eğitimdeki Etütler, Diploma ve Derecelerin Tanınması Sözleşmesini (1976) de hatırdta tutarak;

Bu Sözleşmenin, dünyanın diğer Bölgelerine ilişkin UNESCO sözleşmeleri ve Uluslararası Tavsiyesi ve bu Bölgeler arasında bilgi alış-verişinin iyileştirilmesi ihtiyacı çerçevesinde dikkate alınması gereğini hatırdta tutarak;

Avrupa Bölgesinde, bu Sözleşmelerin kabulünden beri yüksek eğitimde geniş kapsamlı değişiklikler nedeni ulusal yüksek eğitim sistemlerinde hem de ulusal eğitim sistemleri arasında büyük farklılaşmalar oluştuğunu ve yasal belgeler ve uygulamaların bu gelişmeleri yansıtacak şekilde uyarlanması gerektiğinin bilincinde olarak;

Avrupa Konseyi ve UNESCO'nun müşterek girişimi ile hazırlanan ve kabul edilen ve Avrupa bölgesinde tanıma uygulamalarının daha da geliştirilmesi için bir çerçeve sağlayan bir Sözleşmenin olumlu anlamda bir önemi bulunacağından emin olarak;

Mevcut Sözleşmenin prensip ve hükümlerini uygulamaya koymak için sürekli bir uygulama mekanizması sağlamanın bilincinde olarak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

Bölüm I- Tanımlamalar

Madde I

İşbu Sözleşmenin amaçları bakımından aşağıdaki deyimler aşağıdaki anlamları ifade edeceklerdir:

Giriş (yüksek eğitime)

Nitelikli adayların yüksek eğitime kabulü için müracaat etme ve dikkate alınma hakkı.

Kabul (yüksek eğitim kurumlarına ve programlara)

Belirli bir kurumda ve/veya belirli bir programda yüksek eğitimde çalışmalarını sürdürmek için nitelikli müracaatçılara izin veren eylem veya sistem).

Değerlendirme (kurumlar ve programların)

Bir yüksek eğitim kurumun veya programın eğitimsel niteliğini saptama süreci.

Değerlendirme (bireyin nitelikleri)

Yetkili bir kuruluş tarafından bir şahsın yabancı niteliklerinin yazılı incelenmesi veya değerlendirilmesi

Yetkili tanıma mercii

Yabancı niteliklerin tanınması konusunda bağlayıcı karar almakla resmen yükümlü kuruluş.

Yüksek Eğitim

Bir Tarafın ilgili makamı tarafından kendi yüksek eğitim sistemine dahil olarak tanınan, orta öğretim düzeyinin üstündeki her tip eğitim, veya kurslar, staj ve araştırma amaçlı stajlar.

Yüksek Eğitim Kurumu

Yüksek eğitim veren ve bir Tarafın kendi yüksek eğitim sistemine dahil olarak tanınının bir kurum.

Yüksek Eğitim Programı

Bir Tarafın yetkili makamının tanıdığı, kendi eğitim sisteminin bir parçası olan ve tamamlandığında öğrenciye yüksek eğitim niteliği sağlayan bir eğitim kursudur.

Eğitim Dönemi

Kendi başına tam bir eğitim programı olmamakla beraber önemli bir bilgi veya beceri sağlayan ve bir yüksek eğitimin değerlendirilmiş ve evraka bağlanmış bir bölümüdür.

Nitelik

A. Yüksek Eğitim Niteliği

Yetkili bir makam tarafından verilmiş ve bir yüksek eğitim programının başarı ile tamamlandığını tevsik eden bir derece, diploma veya diğer bir sertifikadır.

B. Yüksek Eğitime Giriş için Nitelik

Bir yetkili makam tarafından bir eğitim programının başarılı bir şekilde tamamlandığını tevsik eden ve sahibine yüksek eğitime giriş için dikkate alınma niteliği kazandıran herhangi bir diploma veya sertifika (Bkz. Giriş tanımlanması).

Tanıma

Bir yetkili makam tarafından, eğitime ve/veya çalışma hayatına giriş maksadı ile yabancı bir eğitim niteliğinin resmen teyit edilmesidir.

Gereksinim

A. Genel Gereksinimler

Yüksek eğitime, veya onun belirli bir düzeyine giriş, veya belirli bir düzeyde yüksek eğitim niteliği kazanılması için her durumda yerine getirilmesi gerekli koşullardır.

B. Özel Gereksinimler

Özel bir yüksek eğitim programına girebilmek veya özel bir öğrenim dalında özel bir yüksek eğitim niteliği kazanmak için genel gereksinimlere ek olarak yerine getirilmesi gereken koşullardır.

Bölüm II- Makamların yetkisi

Madde II.1

- 1 Tanıma hususlarında, Taraflardan birinin merkezi makamlarının karar yetkisine sahip oldukları hallerde, o Taraf işbu Sözleşmenin hükümleri ile bağımlı olacak ve bu hükümlerin kendi topraklarında uygulanması için gerekli tedbirleri alacaktır.

Tanıma işlerinde karar verme yetkisinin Taraf'ın kısımlarında birinde ise, Sözleşmenin tevdi edildiği yerlerden birine, imza sırasında veya onay, kabul, tasvip veya katılım vesikasının tevdi sırasında veya daha sonra herhangi bir zamanda, anayasal veya yapısal durumunu açıklayan bir kısa bir beyan sunacaktır. Bu durumlarda Tarafların bölümlerinin tayin edilmiş bulunan yetkili makamları Sözleşmenin kendi topraklarında uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alacaklardır.

2. Tanıma konularında karar alma yetkisinin bireysel yüksek eğitim kurumlarında veya diğer kuruluşlarda olduğu takdirde, her bir Taraf kendi anayasal veya yapısal durumuna göre bu kurum veya kuruluşlara işbu sözleşmenin metnini gönderecek ve sözleşme hükümlerinin olumlu olarak dikkate alınması ve uygulanmasını teşvik etmek üzere mümkün olan her tedbiri alacaktır.
3. İşbu Maddenin 1 ve 2. Fıkraları, Tarafların, Sözleşmenin müteakip maddelerinden doğan yükümlülükleri için de mutatis mutandis olarak uygulanacaktır.

Madde II.2

İmza sırasında veya tasdik, kabul veya katılım belgesinin tevdi sırasında veya daha sonra her bir Devlet, Vatikan veya Avrupa Topluluğu, işbu Sözleşmenin her iki tevdi makamından birine, tanıma konularından çeşitli kategorilerde karar almaya yetkili makamlarının hangileri olduğunu bildireceklerdir.

Madde II.3

İşbu Sözleşmeye dahil bulunan hiç bir husus, Taraflardan birinde verilen niteliklerin tanınması ile ilgili olarak işbu Sözleşmenin Taraflarından birinin dahil bulunduğu halihazır veya müstakbel bir antlaşmanın irisindeki ve ondan doğan daha olumlu hükümlerinden vazgeçtiği anlamına gelmez.

Bölüm III - Niteliklerin Değerlendirilmesine ilişkin Temel Prensipler

Madde III.1

- 1 Taraflardan birinde verilen Niteliklerin sahipleri, ilgili kuruluşa başvurmak suretiyle, bu niteliklerin değerlendirilmesine ulaşabileceklerdir.
- 2 Müracaatçının cinsi, ırkı, rengi, özürllülüğü, dili, dini, siyasi ve diğer fikirleri, milliyeti, etnik veya sosyal kökeni, bir ulusal azınlığa mensubiyeti, mal varlığı, doğumu veya diğer bir durumu nedeni ile veya tanıma talep edilen niteliklerin içeriğini ilgilendirmeyen herhangi bir nedenle farklı muamele yapılamaz. Bu hakkın sağlanması için her bir Taraf, tanınması için müracaat edilen niteliklerin sadece elde edilen bilgi ve becerileri başarıları esasına göre değerlendirilmesi için uygun önlemleri almayı taahhüt ederler.

Madde III.2

Her bir Taraf, niteliklerin değerlendirme ve tanınmasında kullanılan yöntem ve kriterlerin, şeffaf, tutarlı ve güvenilir olacağını taahhüt eder.

Madde III. 3

- 1 Tanıma kararları, tanınması istenen nitelikler hakkında uygun bilgiler esasına göre verilecektir.
- 2 Öncelikle, yeterli bilgi verme sorumluluğu, dürüst olarak bilgi vermesi gereken müracaatçıya aittir.
- 3 Müracaatçının sorumluluğuna bakılmaksızın, bahis konusu niteliği veren kuruluşlar, müracaatçının talebi üzerine ve makul hudutlar dahilinde, ilgili bilgileri, nitelik sahibine veya tanımanın istendiği ülkenin yetkili makam veya kuruluşlarına vermekle görevlidir.
- 4 Taraflar, kendi eğitim sistemlerinin, adı geçen kurumlarda kazanılan niteliklerin değerlendirilmesi amacı ile, makul bilgi taleplerini karşılamaları için, hangisi uygunsa, emir verecek veya teşvik edecektir.
- 5 Bir müracaatın ilgili koşulları karşılamadığını göstermek değerlendirme yapmayı yükümlenen kuruluşun sorumluluğundadır.

Madde III.4

Niteliklerin tanınmasını kolaylaştırmak üzere, her bir Taraf, kendi eğitim sistemi hakkında yeterli ve sarih bilgi verilmesini sağlayacaktır.

Madde III.5

Tanıma ile ilgili kararlar, yetkili tanıma mercii tarafından, gerekli bütün bilgilerin verildiği tarihten itibaren hesaplanacak ve önceden bildirilecek makul bir süre içerisinde alınacaktır. Tanımanın reddedildiği hallerde, ret nedenleri açıklanacak ve müracaatçının daha sonra tanımayı elde edebilmesi için alabilmesi mümkün olan önlemler hakkında kendisine bilgi verilecektir. Tanımanın reddedilmesi veya üzerinde karar alınmaması hallerinde müracaatçının makul bir süre içinde temyiz hakkı olacaktır.

Bölüm IV-Yüksek eğitimi giriş sağlayan niteliklerin tanınması

Madde IV.1

Her bir Taraf yüksek eğitime giriş için, diğer Taraf larca verilen ve kendi yüksek eğitim sistemine giriş için gerekli genel şartları karşılayan nitelikleri, niteliğin kazanıldığı Taraf ta giriş için genel şartların, niteliği tanınması istenendekilerle önemli farklılar bulunduğu gösterilmesi halleri dışında tanıyacaktır.

Madde IV.2

Alternatif olarak, Taraf lardan birinin , diğer taraflarda verilmiş olan bir niteliğin sahibinin, yapacağı müracaatla diğer Taraf larda bu niteliğin değerlendirilmesini sağlaması yeterli olacaktır, bu takdirde, Madde IV'ün hükümleri aynı şekilde uygulanacaktır.

Madde IV.3

Kazanılan nitelikler bir Taraf ın özel tipte kurumlarına veya yüksek öğretim programlarına giriş sağlıyor ise, her bir Taraf bu nitelikleri taşıyanlara kendi yüksek eğitim sistemlerine dahil kurumlardaki programlara giriş sağlayacaklardır; şu şartla ki, niteliğin kazanıldığı Taraf taki giriş koşulları ile tanınmanın talep edildiği tarafinkiler arasında büyük bir fark olduğu gösterilmesin.

Madde IV.4

Özel bir yüksek eğitim programına kabulün genel giriş koşullarına ilave olarak özel koşulların yerine getirilmesine bağlı olduğu hallerde, o Taraf ın ilgili mercileri diğer Taraf larda alınmış olan nitelik sahiplerine de aynı şekilde ek şartlar getirebilir veya diğer Taraf lar da kazanılmış niteliklerin eşit şartları karşılayıp karşılamadıklarını değerlendirebilirler.

Madde IV.5

Tarafların birinde , alınan bir okuldan ayrılma tasdiknamesi sadece ek nitelik kazanma sınavlarından geçmeyi yüksek eğitime giriş için on şart olarak kabul ediyorsa, diğer Taraflar, girişi bu şartlara bağlayabilir veya bu ek şartların kendi eğitim sistemleri için karşılayacak alternatifler sunabilirler. Herhangi bir Devlet, Vatikan veya Avrupa Topluluğu, imza sırasında veya tasdik, kabul, tasvip veya katılım belgelerinin tevdi sırasında veya daha sonra herhangi bir zamanda, tevdi yerlerinden birine, bu Maddenin hükümlerine tabi olacağını bildirir ve bu Maddeyi hangi Taraflara, ne için uygulayacağını belirtebilir.

Madde IV.6

IV.1, IV.2, IV.3, IV.4 ve IV.5. Maddelerin hükümleri haleldar edilmemek kaydı ile, bir yüksek eğitim kurumuna veya böyle bir kurumda bir programa katılım kısıtlı veya seçikle olabilir. Yüksek eğitim kurumuna ve/veya programına katılımın seçikle olduğu hallerde kabul yöntemleri, yabancı niteliklerin değerlendirilmesi , III. Bölümde açıklanan dürüstlük ve ayırım-yapmama ilkelerine uygun olarak yapılacak şekilde düzenlenecektir.

Madde IV.7

IV.1, IV.2, IV.3, IV.4 ve IV.5. Maddelerin hükümleri haleldar edilmemek kaydı ile, belirli bir yüksek eğitim kurumuna kabul, müracaatçının, ilgili kurumdaki öğrenim dili veya dillerinde, ve başka belirlenmiş başka dillerde yeterli ehliyete sahip bulunması şartına bağlanabilir.

Madde IV.8

Yüksek eğitime girişin geleneksel olmayan nitelikler esasına göre elde edildiği Taraflarda, başka Taraflarda benzer şekilde elde edilmiş bulunan nitelikler, tanınma talep edilen Tarafda kazanılmış bulunan geleneksel olmayan niteliklerle aynı tarzda değerlendirileceklerdir.

Madde IV.9

Yüksek eğitim programlarına kabul amacı ile, her bir Taraf, kendi topraklarında faaliyet gösteren yabancı eğitim kurumlarının vermiş olduğu niteliklerin tanınmasını, ulusal yasaların özel gereksinimlerine veya bu kurumların menşinin bulunduğu Taraf ile yapılmış özel anlaşmalara bağlı kılabilir.

Bölüm V-Eğitim Dönemlerinin Tanınması

Madde V.1

Her bir Taraf, diğer bir Tarafda bir yüksek eğitim programı içerisinde tamamlanan eğitim dönemlerini tanıyacaktır. Bu tanıma, tanımanın talep edildiği Tarafdaki bir yüksek eğitim programına yönelik eğitim dönemleri için olacaktır. Ancak, eğitim dönemlerinin tamamlandığı Tarafdaki eğitim dönemleri ile, tanımanın istendiği tarafa bu dönemlerin yerine geçmesi istenen dönemler arasında önemli farklar bulunması hali bunun dışındadır.

Madde V.2

Alternatif olarak, Taraflardan birinin , diğer bir Tarafta bir yüksek eğitim programı çerçevesinde bir eğitim dönemi tamamlamış olan bir şahsın yapacağı müracaat üzerine bu eğitim döneminin değerlendirmesini sağlaması yeterli olacak ve böyle bir durumda Madde V.1, değişik koşullar dikkate alınarak uygulanacaktır.

Madde V.3

Her bir Taraf:-

- a. bir tarafta, sözkonusu eğitim döneminden sorumlu yüksek eğitim kurumu veya yetkili bir makam ile diğer tarafta, istenilen tanımayı yapmaktan sorumlu yüksek eğitim kurumu veya yetkili makam arasında önceden bir anlaşma olduğu; ve
- b. eğitim döneminin tamamlandığı yüksek öğretim kurumu tarafından, öğrencinin söz konusu eğitim döneminin gereklerini başarı ile yerine getirdiğini tevsik eden bir sertifika veya akademik kayıtları verdiği hallerde eğitim dönemlerinin tanınmasını kolaylaştıracaktır.

Bölüm VI-Yüksek Eğitim Niteliklerinin Tanınması

Madde VI.1

Bir tanıma kararının, yüksek eğitim niteliğinin tevsik ettiği bilgi ve beceriyi temel aldığı ölçüde, her bir Taraf diğer bir Tarafta tevcih edilen yüksek eğitim niteliğini tanıyacaktır. Bunun yapılmaması için tanınması istenilen nitelik ile, tanıma talebi yapılan ülkedeki karşılık olan nitelik arasında büyük bir fark olduğunun gösterilmesi gerekir.

Madde VI.2

Alternatif olarak, Taraflardan biri için , diğer bir Tarafta bir yüksek eğitim niteliğine sahip bir şahsın yapacağı müracaat üzerine bu niteliğin değerlendirmesini sağlaması yeterli olacak ve böyle bir durumda Madde VI.1, değişik koşullar dikkate alınarak uygulanacaktır.

Madde VI.3

Bir Taraftaki tanıma için bir diğer Tarafta verilmiş olan yüksek eğitim niteliği aşağıdaki sonuçlardan birini veya her ikisini sağlayacaktır:

- a Tanımanın talep edildiği Taraf'taki benzer nitelik sahipleri ile aynı koşullarda olmak üzere, ilgili sınavlar daha yüksek eğitim çalışmalarına ve/veya doktora hazırlıklarına katılım;
- b Tanımanın talep edildiği Tarafta veya onun yetkili bulunduğu alanlardaki yasa ve yönetmeliklere tabi olmak üzere akademik ünvanın kullanılması.

Ayrıca, tanıma, Tanımanın talep edildiği Tarafta veya onun yetkili bulunduğu alanlardaki yasa ve yönetmeliklere tabi olmak üzere iş piyasasına katılımı kolaylaştırabilir.

Madde VI.4

Bir Tarafta, başka bir Tarafta verilmiş olan bir yüksek eğitim niteliğinin değerlendirilmesi şu şekillerde olabilir:

- a genel istihdam amaçları için tavsiye;
- b Programlarına katılınması için bir eğitim kurumuna tavsiye;
- c başka bir tanıma merciine tavsiye.

Madde VI.5

Her bir Taraf, kendi topraklarında faaliyet gösteren yabancı eğitim kurumlarının vermiş olduğu yüksek eğitim niteliklerin tanınmasını, ulusal yasaların özel gereksinimlerine veya bu kurumların menşeinin bulunduğu Taraf ile yapılmış özel anlaşmalara bağlı kılabilir.

Bölüm VII-Mülteciler, yerlerinden ayrılmış bulunanlar ve mülteci benzeri durumda bulunanların sahip oldukları niteliklerin tanınması

Madde VII

Mülteciler, yerlerinden ayrılmış bulunanlar ve mülteci benzeri durumunda olan şahısların, daha yüksek eğitime veya istihdam faaliyetlerine katılmaları için gerekli koşullara sahip olup olmadıklarını, bunlar başka Taraplarda sağladıkları nitelikleri belgelerle ispatlayamazlarsa dahi, değerlendirmek üzere her bir Taraf kendi eğitim sistemleri ve anayasal, yasal ve yönetsel hükümleri çerçevesi içerisinde yöntemler geliştirmek amacı ile bütün makul ve uygulanabilir önlemleri alacaklardır.

Bölüm VIII-Yüksek eğitim kurumları ve programlarının değerlendirilmelerine dair bilgiler

Madde VIII.1

Her bir Taraf, diğer Tarafların yetkili mercilerinin, kendi yüksek eğitim kurumları ve bu kurumlar tarafından yürütülen programlarca verilmiş olan niteliklerin, vasıflarının, tanımanın talep edildiği Tarafta tanıma yapılmasını haklı kılıp kılmadığını saptamalarına imkan vermek üzere bu kurumların her biri hakkında yeterli bilgi verecektir. Bu tür bilgiler aşağıdaki şekillerde olacaktır:

- a Yüksek eğitim kurumları ve programları için resmi bir değerlendirme sistemi kurmuş olan Taraplarda: bu değerlendirme yöntemleri ve değerlendirme sonuçları ve nitelik veren her tip yüksek eğitim kurumunun özellikleri ve yüksek eğitim niteliğine yol açan programlar hakkında bilgi;

- b Yüksek eğitim kurumları ve programları için resmi bir değerlendirme sistemi kurmamış olan Taraflarda: kendi yüksek eğitim sistemlerine bağlı herhangi bir yüksek eğitim kurumundan veya herhangi bir yüksek eğitim programından kazanılan çeşitli niteliklerin tanınmasına ilişkin bilgi.

Madde VIII.2

Her bir Taraf aşağıdakilerin geliştirilmesi sürdürülmesi ve sağlanması için yeterli önlemleri alacaklardır:

- a kendi eğitim sistemine dahil bulunan çeşitli türde yüksek eğitim kurumları hakkında genel bilgi ve her tip kurumun tipik vasıfları;
- b kendi eğitim yüksek eğitim sistemine ait tanınan (kamu veya özel) kurumların, bunların çeşitli nitelikler verme yetkileri ve her tip kurum ve programa giriş koşullarını gösteren liste;
- c yüksek eğitim programlarının açıklanması
- d kendi toprakları dışında bulunan ancak Tarafın kendi eğitim sistemine dahil olarak kabul ettiği eğitim kurumlarının listesi.

Bölüm IX-Tanıma konularında bilgi

Madde IX.1

Yüksek eğitim ile ilgili niteliklerin tanınmasını kolaylaştırmak üzere, Taraflar, kazanılan niteliklerin tam tanımlanmasını sağlamak üzere şeffaf sistemler tesis etmeyi taahhüt ederler.

Madde IX.2

- 1 Münasip, doğru ve güncel bilgi ihtiyacını teyid eden her bir taraf, bir ulusal bilgi merkezi kuracak veya devam ettirecek, ve bunu ve bunu etkileyecek değişiklikleri tevdi mahallerinden birine tebliğ edecektir.
- 2 Her bir Tarafda ulusal bilgi merkezi:
- a Bulunduğu ülkedeki yüksek eğitim sistemleri ve nitelikler hakkında yetkili ve doğru bilgiye ulaşımı kolaylaştırmak;
- b diğer Taraflardaki yüksek eğitim sistemleri ve nitelikler hakkında bilgiye ulaşımı kolaylaştırmak;
- c Ulusal yasalara ve yönetmeliklere göre tanıma ve değerlendirme konularında bilgi vermek ve tavsiyede bulunmak.
- 3 Her bir bilgi merkezinin, emrinde işlevlerini yerine getirmesi için gerekli araçlar bulunacaktır.

Madde IX.3

Taraflar, kendi bilgi merkezleri veya başka yollardan, UNESCO/Avrupa Konseyi Diploma Ekinin veya Tarafların yüksek öğretim kurumlarının benzer yayınlarının kullanımını teşvik edeceklerdir.

BÖLÜM X Uygulama Mekanizmaları

Madde X.1

Aşağıda belirtilen kuruluşlar, Sözleşmenin uygulamaya konulmasını gözetecek, kolaylaştıracak ve teşvik edeceklerdir:

- a Avrupa Bölgesindeki Yüksek Eğitim Niteliklerinin Tanınmasına ilişkin Sözleşme Komitesi;
- b Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin 9 Haziran 1994 tarihli kararı ve UNESCO Avrupa Bölgesel Komitesinin 18 Haziran 1994 tarihli kararı ile kurulan, Akademik Dolaşım ve Tanımaya ilişkin Ulusal Bilgi Merkezler Avrupa ağı (ENİC ağı)

Madde X. 2

- 1 İşbu Sözleşme tarafından kurulmuş bulunan Avrupa bölgesinde, Yüksek Eğitim niteliklerinin tanınmasına ilişkin Sözleşme Komitesi (daha sonra " Komite " diye adlandırılacaktır). Tarafların her birinin birer temsilcisinden oluşacaktır.
- 2 X.2 maddesi bakımından "Taraf" ifadesi Avrupa Topluluğuna uygulanmayacaktır.
- 3 10. 1.1 maddesinde belirtilen devletler ve Vatikan, işbu sözleşmeye Taraf değil iseler, Avrupa Topluluğu ve ENİC Ağı başkanı, komitenin toplantılarına gözlemci olarak katılabileceklerdir. Ayrıca, bölge düzeyinde tanıma alanında faal olan hükümet kuruluşları veya hükümet- dışı kuruluşlarının temsilcileri gözlemci olarak komitenin toplantılarına katılmaya davet edilebileceklerdir.
- 4 UNESCO Avrupa Bölgesine Dahil Devletlerde, Yüksek Eğitim ile ilgili Etüd, Diploma ve Derecelerin Tanınmasına ilişkin Sözleşmenin Uygulanması için Komite başkanı da gözlemci olarak komitenin toplantılarına katılmaya davet edilecektir.
- 5 Komite işbu Sözleşmenin yürürlüğe konmasını teşvik edecek ve uygulanmasına nezaret edecektir. Bu amaçla, Tarafların çoğunluğu ile, Sözleşmenin uygulanmasında ve yüksek eğitim niteliklerinin tanınması için yapılan müracaatların incelenmesinde, Tarafların yetkili makamlarına yol gösterecek, tavsiyeler, deklarasyonlar, protokollar ve modeller kabul edebilir.
- 6 Komite, Avrupa Konseyi ve UNESCO'nun ilgili makamlarına rapor verecektir.

- 7 Komite, UNESCO tarafından kabul edilen Avrupa Bölgesine Dahil Devletlerde, Yüksek Eğitim ile ilgili Etüd, Diploma ve Derecelerin Tanınmasına ilişkin Sözleşme için kurulan UNESCO bölge komiteleri ile bağlantı sürdürecektir.
- 8 Toplantı nisasabı Tarafların çoğunluğu olacaktır..
- 9 Komite kendi İç Tüzüğünü kabul edecektir. Komite, düzenli olarak an az üç yılda bir toplanacaktır. Komite, işbu sözleşmenin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren bir yıl içerisinde ilk defa olarak toplanacaktır.
- 10 Komite sekreterliği, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri ile UNESCO genel müdürüne tevdi edilecektir.

Madde X. 3

- 1 Her bir Taraf akademik dolaşım ve tanıma ulusal bilgi merkezleri Avrupa ağına üye olarak, Madde IX.2 gereğince tesis edilen veya sürdürülen kendi ulusal bilgi merkezini atayacaktır. Madde IX.2 gereğince bir Tarafta birden fazla ulusal bilgi merkezi kurulmuş veya sürdürülüyorsa, bunların hepsi Ağa üye olacaklar ancak tek bir oyları bulunacaktır.
- 2 ENIC Ağ, yapısı işbu Sözleşme Taraflarının ulusal bilgi merkezleri ile kısıtlanmış olduğu için, Sözleşmenin yetkili ulusal makamlar tarafından pratik bir şekilde uygulanmasını destekleyecek ve yardımcı olacaktır. Ağ, üyelerinin tam katılımıyla en az yıl bir defa genel kurul toplantısı yapacaktır. Görev belgesine uygun olarak Başkan ve Başkanlık Bürosunu seçecektir.
- 3 ENIC Ağı sekreterliği, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri ile UNESCO genel müdürüne müştereken tevdi edilecektir..
- 4 Taraflar, ENIC Ağı aracılığıyla Tarafların milli bilgi bilgi merkezleri ile işbirliği yaparak özellikle, onların kendi bilgi merkezlerinde akademik tanın ve dolaşım faaliyetlerinde kullanılmak üzere bilgi toplamalarını mümkün kılacaklardır.

BÖLÜM XI- Son hükümler

Madde XI. 1

1 İşbu sözleşme:
sözleşmenin kabulü için düzenlenen Diplomatik Konferansa katılmaya davet edilmiş olan , aşağıdakilerin imzasına açık olacaktır:

- a Avrupa Konseyi üye devletleri ;
- b UNESCO'nun Avrupa bölgesine dahil üye devletleri;
- c Avrupa Konseyi'nin Avrupa Kültürel Sözleşmesi ve /veya Avrupa Bölgesine Dahil Devletlerde, Yüksek Eğitim ile ilgili Etüd, Diploma ve Derecelerin Tanınmasına ilişkin UNESCO Sözleşmesini imzalamış bulunan, akit ve Taraf olan Devletler;

- 2 bu devletler ve Vatikan , aşağıdaki yollarla Sözleşmeye bağıtlı olma rızalarını ifade edebilirler:
 - a onay, kabul veya tasvib ile ilgili çekince bulunmaksızın imza; veya
 - b onay, kabul veya tasvibe bağıtlı imza ve bunu takiben onay, kabul veya tasvib; veya
 - c katılım.
- 3 İmza tevdi mahallerin birinde verilecektir. Onay, kabul, tasvib veya katılım belgeleri tevdi mahallerinden birine tevdi edilecektir.

Madde XI.2

İşbu sözleşme, beş devletten en az üç devletin Avrupa Konseyi'ne üye ve veya UNESCO Avrupa bölgesi dahil olmak üzere, sözleşmeye bağıtlı olduklarına dair rızalarını belirtmelerinden sonraki bir aylık süreyi takip eden ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir. Diğer her devlet için sözleşmeye bağıtlı olduklarına dair rızalarını belirtme tarihinden sonraki bir aylık bir sürenin sona ermesini takip eden ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir.

Madde 11. 3

- 1 İşbu sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra, madde 11. 1 'de belirtilen devletlerden ayrı diğer tüm devletler sözleşmeye katılma talebinde bulunabilirler. Bu yöndeki her talep tevdi mercilerinden birine hitaben yapılacak ve bu merci talebi , Avrupa bölgesinde Yüksek Eğitim niteliklerinin tanınmasına ilişkin Sözleşme Komitesine toplantısından en az üç ay önce intikal ettirecektir. Tevdi makamı , aynı zamanda Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi ve UNESCO'nun Yürütme Konseyini bilgilendirecektir.
- 2 İşbu sözleşmeye katılma talebinde bulunmuş olan bir devleti davet kararı, Tarafların üçte iki çoğunluğuyla alınacaktır.
- 3
- 4 İşbu sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra, Avrupa Topluluğu üye Devletlerinin tevdi mkamlarından birine sunacakları bir talep ile Sözleşmeye katılabilir. Bu konuda Madde XI.3.2 uygulanmayacaktır.
- 5 Sözleşme, katılan herhangi bir Devlet ve Avrupa Topluluğu için tevdi edenlerden birine üyelik belgesini verilmiş tarihinden sonraki bir aylık sürenin sona ermesini izleyen ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir.

Madde XI.4

- 1 İşbu sözleşmeye Taraf olan ve aynı zamanda aşağıda belirtilen bir veya birden fazla sözleşmeye bağıtlı bulunan Taraflar;

Üniversiteye Kabul sağlayan Diplomaların Eşdeğerliliğine ilişkin Avrupa Sözleşmesi (1953, ETS. No.15) ve Ek Protokolü (1964, ETS No.49) ;

Üniversite Eğitim Sürelerinin Eşdeğerliliğine ilişkin Avrupa Sözleşmesi (1956, ETS. 21);

Üniversite Niteliklerinin Akademik olarak Tanınmasına ilişkin Avrupa Sözleşmesi (1959 E.T.S. No. 32);

Akdeniz'e sınırdış olan Arap ve Avrupa ülkelerinde Yüksek Eğitimdeki Etütler, Diploma ve Derecelerin tanınmasına dair Uluslararası Sözleşme (1976);

Avrupa bölgesine dahil devletlerde Yüksek Eğitim ile ilgili Etüd, Diploma ve Derecelerin Tanınmasına ilişkin Sözleşme (1979);

Üniversite Eğitim Sürelerinin Genel Eşdeğerliliğine ilişkin Avrupa Sözleşmesi (1990 , E.T.S. No.138);

a karşılıklı ilişkilerinde işbu sözleşmenin hükümlerini uygulayacaklardır;

b yukarıda sözü geçen sözleşmelere Taraf olan ancak bu Sözleşmeye taraf olmayan diğer devletlerle ilişkilerinde daha önce Taraf oldukları yukarıda belirtilen sözleşmeleri uygulamaya devam edeceklerdir.

- 2 İşbu sözleşmeye Taraf devletler, Akademik Tanımayı kapsayan, Akdeniz'e sınırdış olan Arap ve Avrupa ülkelerinde Yüksek Eğitimdeki etütler, diploma ve derecelerin tanınması uluslararası sözleşmesi dışında, 1. Fıkırdaki belirtilen sözleşmelerden daha önce Taraf olmadıklarına katılmamayı taahhüt ederler.,

Madde XI.5

- 1 Tüm devletler, imza veya onay, kabul, tasvip veya katılım belgelerinin verilmesi anında, işbu sözleşmenin uygulanacağı toprak veya toprakları belirleyebileceklerdir.
- 2 Her devlet, daha sonra, herhangi bir zamanda, tevdi makamlarından birine sunulan bir beyanla, işbu sözleşmenin uygulanmasını beyanda belirtilecek başka topraklara teşmil edebileceklerdir. Sözleşme bu topraklarla ilgili olarak, tevdi edenin böyle bir kararı kabul edilmiş tarihinden sonraki bir aylık bir sürenin sona ermesini izleyen ayın ilk gününde yürürlüğe girecektir.
- 3 Önceki iki fıkırdaki uyarınca yapılmış olan herhangi bir beyan, bu beyanda belirtilen herhangi bir toprak için, tevdi makamlarından birine ihbarda bulunmak suretile geri alınabilir. Bu gibi bir ihbar, tevdi makamınca kabul edilmiş tarihinden sonraki bir aylık bir süreyi izleyen ayın ilk gününde hüküm ifade edecektir.

Madde XI.6

- 1 Taraflardan her biri, her zaman, tevdi mercilerinden birine hitaben yapacakları ihbarla bu Sözleşmeden çekilebileceklerdir. .

- 2 Çekilme, ihbarın tevdi makamı tarafından alınmasını tarihinden itibaren on iki ay sonraki ayın ilk günü yürürlük kazanacaktır. Bununla birlikte, çekilme, işbu sözleşmenin hükümleri gereğince daha önce alınmış, tanıma kararlarını etkilemeyecektir.
- 3 İşbu Sözleşmenin hedef ve gayesi bakımından gerçekleştirilmesi şart olan bir Sözleşme hükmünün bir Tarafın ihlali sonucunda işleminin sona ermesi veya askıya alınması uluslararası hukuka göre ele alınacaktır.

Madde XI.7

- 1 Her devlet, Vatikan,veya Avrupa Topluluğu, imza sırasında veya onay, kabul tasvip veya katılım belgelerinin tevdi sırasında işbu sözleşmenin aşağıda belirtilen maddelerinin birini veya birkaçını kısmen veya tamamen, uygulamama hakkını saklı tuttıklarını beyan edebilmektedirler.

Madde IV.8

Madde V.3

Madde VI.3

Madde VIII.2

Madde IX.3

Başkaca bir çekince konulamaz.

- 2 Son fıkra uyarınca, çekince öne süren bir Tarafların tevdi makamlarından birine ihbarda bulunmak suretile bunu tamamen veya kısmen geri çekebilir. Geri çekme ihbarın tevdi makamınca alındığı tarihten itibaren geçerli olacaktır.
- 3 İşbu sözleşmenin hükmüne, çekince koymuş olan birbir Taraf, bu hükmün başka bir Taraf tarafından, uygulanmasını talep edemez. Bununla birlikte, ihtirazi kayıt kısmi veya şartlı ise, kabul ettiği ölçüde, bu hükmün uygulanmasını isteyebilir.

Madde XI.8

- 1 Avrupa Bölgesinde Yüksek Eğitim Niteliklerinin Tanınmasına ilişkin sözleşme komitesi, tarafların üçte iki çoğunluğu ile bu Sözleşme için tadil tasarıları kabul edebilir. Bu şekilde kabul edilmiş bulunan tadiller bir Protokol ile bu Sözleşmeye katılır. . Yürürlüğe giriş şekli Protokolda belirtilecektir ancak her halde, buna bağıtlı olan Tarafların rızalarını ifade etmeleri gerekecektir.
- 2 Hiçbir değişiklik, üstte yer alan 1. Fıkroda belirtilen usül uyarınca işbu sözleşmenin 3. Bölümüne aktarılmamaktadır
- 3 Bütün değişiklik teklifleri, komitenin toplantısından en az üç ay önce Taraflara iletilecek olan tevdi edenlerden birine, tebliğ edilmesi gerekmektedir. Tevdi eden aynı zamanda Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesini ve UNESCO' nun yürütme konseyini bilgilendirecektir.

Madde XI.9

- 1 Avrupa Konseyi Genel Sekreteri ve Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü Genel Müdürü, işbu sözleşmenin tevdi makamlarıdır.

Belge, tebliğ veya ihbarın, bırakıldığı tevdi makamı, işbu Sözleşmenin Taraflarını, Avrupa Konseyi üye devletlerini ve /veya UNESCO'nun Avrupa bölgesine dahil üye Devletleri aşağıda belirtilen hususdan haberdar edecektir.

- a her imzayı;
 - b onay, kabul, tasvip veya katılım belgelerinin tevdiini;
 - c XI. 2 ve X. 3.4 maddelerinin hükümleri uyarınca işbu Sözleşmenin her yürürlüğe giriş tarihlerini;
 - d XI. 7 maddesinin hükümlerine göre konulan çekinceleri ve X. 7 Maddesine göre çekincelerin geri alınmasını;
 - e X. 6 Maddesine Sözleşmeden ayrılmaları;
 - f X.1 veya X.2 Maddelerinin hükümleri uyarınca yapılan her Deklarasyonu;
 - g IV.5 Maddesi hükümleri uyarınca yapılan her Deklarasyonu;
 - h XI.3 Maddesi uyarınca yapılan her katılım talebini;
 - i XI.8 maddesi uyarınca yapılan her öneriyi
 - j işbu sözleşmeyle ilgisi olan her belge, ihbar ve bildiri
- 2 İşbu sözleşmenin hükümleri uyarınca herhangi bir iletiyi alan veya bir ihbarda bulunan tevdi makamı derhal diğer tevdi makamını haberdar edecektir..

Usulüne göre yetkili kılınmış olan aşağıda imzası bulunan temsilciler işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır..

Biri Avrupa Konseyi arşivlerine ve diğeri Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim Örgütü arşivlerine tevdi edilmek üzere, 11 Nisan 1997 tarihinde, İngilizce, Fransızca ve İspanyolca dillerinde hepsi aynı şekilde geçerli olan dört metinde iki nüsha olarak tanzim edilmiştir. Madde X. 1 'de belirlenmiş tüm devletlere, Vatikan, Avrupa Topluluğuna ve Birleşmiş Milletler Kuruluşu Sekreteryasına birer tasdikli nüsha gönderilecektir.